

sterium, synes jeg, at den Sammenligning halter. Direktøren for Statens statistiske Bureau, der kun rent formelt sorterer under Finansministeriet uden nogen organisk Samhørighed, er ganske vist indtraadt i Direktionen for „Sparekassen for København og Omegn“, men denne Forretning er ikke en Forretning i almindelig Forstand, ikke anlagt paa at give Overskud, idet Udbyttet vistnok helt og holdent er bestemt til velgørende Formaal, og enhver Konflikt mellem privat-økonomiske Interesser og Embedspligt er her paa Forhaand udelukket. Vedkommende Direktør er ikke økonomisk interesseret i Forretningens Gang, er ikke tantiemlønnet, men lønnet med en fast og, saa vidt jeg ved, ikke særlig svimlende Gage. Det er et ganske andet Forhold end det, hvori det ærede Medlem befinder sig som Bestyrelsesmedlem i et privat Aktieselskab, tilmed en toldbeskyttet Industri og en Industri, som staar i levende Forretningsforbindelse med de to offentlige Institutioner, hvis Regnskaber sortere under ham. Det ærede Medlem er jo tantiemlønnet og derved interesseret i, at Overskuddet bringes saa stærkt i Vejret som muligt. Af hver 50 Kr.s Overskud udover de første 4 pCt. til Aktionærerne løber, om jeg ikke tager fejl, den ene Krone i det ærede Medlems Lomme. Og det er ikke smaa Beløb, det drejer sig om. Efter de sidste 5 Regnskaber, jeg har set — jeg savner et Par Stykker — har den Tantiememasse, der gennemsnitlig hvert Aar staar til Raadighed til Fordeling mellem Bestyrelsens Medlemmer, været saa stor, at saa vidt jeg kan skønne, vil der paa hvert Bestyrelsesmedlem gennemsnitlig falde godt og vel 7,000 Kr. aarlig.

Jeg vender mig dernæst til et andet Forhold, som heller ikke hører til dem, man med egentlig Appetit gaar til. Det er de Paastande, der i Gaar ere fremsatte af det ærede Medlem fra Kellerup (N. P. Jensen). Jeg bliver nødt til i ganske korte Træk at resumere den Kritik, jeg havde rejst af det ærede Medlems Opgivelser; en Kritik, som han altsaa i Gaar søgte at afkræfte. Jeg gjorde da for det første opmærksom paa hans uheldige Tilbøjelighed til at afrunde Tallene, saa de fjerne sig mere eller mindre fra de originale Tal, men gerne vise noget mere i Retning af det, han formentlig ønsker, end de originale Tal gøre. Jeg hævdede for det andet, at de Tal, han havde opgivet, for Landejendommens Prisstigning fra 1901 til 1909, kun kunde modtages med stort Forbehold, fordi vi endnu ikke i Fjor for 1909's Vedkommende havde tilstrækkelig paalidelige Tal at bygge en

paalidelig Beregning over dette Forhold paa. Jeg paaviste endelig, at selv om hans Tal vare rigtige i dette Tilfælde, og jeg brugte udtrykkelig Udtrykket: „hvad jeg ingenlunde benægter Muligheden af,“ vilde det i Virkeligheden slet ingenting betyde som Bevis for det, som det ærede Medlem ønskede at bevise, nemlig Landbrugets større Udbytte, fordi der kan være et stærkt spekulativt Moment til Stede. De højere Priser, der ere betalte for Landejendomme, kunne i større eller mindre Grad være fremkaldte af andre Aarsager end selve Udbyttets Stigning. Der er i øvrigt her ikke blot Spillerum for Spekulation, men ogsaa andre Faktorer kunne være paa Spil. Oprettelsen af Statshuse have f. Eks. sikkert bidraget noget til en Stigning af Jordpriserne, som ikke staar i nogen Sammenhæng med Stigningen af Landbrugets Virksomhed. Jeg udtalte paa Spalte 726: „Den Omstændighed, at en Række Landmænd har købt deres Ejendomme dyrt, er sandelig alt andet end Garanti for, at de, hvis der kommer daarlige Tider, have Evne til at staa imod.“ Se, det er dette sidste Forhold, som i Virkeligheden er det afgørende; for hvis jeg har Ret, ere alle det ærede Medlems Beregninger over Jordprisernes Stigning og Besætningens og Inventarets Stigning i Værdi helt hen i Vejr og Vind. Men dette Forhold rørte det ærede Medlem, saa vidt jeg kan se ved et flygtigt Gennemsyn af Fortrykket, aldeles ikke ved. Jeg vil henstille til det ærede Medlem, at han, hvis han, hvad jeg formoder, tager Ordet for en kort Bemærkning, naar jeg er færdig, i Stedet for at kaste os nogle Hundrede Tal i Ansigtet, vil berøre dette Spørgsmaal, som jo er det fundamentale, og ikke gaa uden om. Hic Rhodus, hic salta! Her er det, Tampen brænder, og her er det, det ærede Medlem skal tale.

Derimod brugte det ærede Medlem meget lang Tid til at fortælle om de Metoder, han havde anvendt ved sin store Beregning. Jeg havde haabet at faa Fortrykket i saa god Tid, at jeg kunde have faaet Lejlighed til en kritisk Gennemgang af denne Fremstilling. Det er imidlertid ikke sket. Jeg har, da jeg har været nødt til at være fraværende i to Timer, først faaet det nu for nylig, og jeg kan derfor ikke berede det ærede Ting den Nydelse, det ellers vilde have kunnet faa. Jeg skal blot sige, at saa vidt jeg har kunnet se ved et flygtigt Gennemsyn af det ærede Medlems Ordstrøm, saa talte det ærede Medlem intet om den Hovedanke, jeg rettede imod hans Beregningsmaade, den nemlig,